

Tunnekasvattajista parhain

Labradorinnoutajanarttu Rita auttoi työvuorojensa aikana lastenkodissa asuvaa Petteriä käsittelemään tunteitaan niin, että poika alkoi haluta ilmaista suuttumusta esineitä rikkomatta, ja koskettaa tarvittaessa myös hellästi.

Teksti ja kuva Raili Mykkänen

Petterin, 11, kotona on aina ollut koira, joten kun lastenkodissa työskentelevä ohjaaja kysyi, haluaisiko Petteri tavata hänen koiransa Ritaa, niin toki Petteri halusi. Seitsenvuotiaalle Ritalle oli jo kertynyt tunnekoirana olosta työkokemusta.

Petteri ja Rita tutustuivat. Ensikohtaaminen jäi kaikille mieleen. ”Ei millään pahalla Rita”, poika oli suorasukaisesti tokaissut, ”mutta sinä näytät ihan saimaan-norpalta.” Kun Rita vastaanotti arvion itsestään kuin kunnan koira, oli selvää, että Petteri saattaisi jutella Ritalle asiasta kuin asiasta, kyllä Rita sen kestäisi.

Koira ei naura, ei letkauttele, eikä keskeytä. Sellaisen tavan Petteri omaksuikin, että vasta luottokaverille puhumisen jälkeen hän yritti sanoittaa hankalaa oloaan myös ohjaajalle.

Koira ei määritä, onko sisäluku notkeaa vai takkuileeko lukija sanojen kanssa. Petterille riitti kannustukseksi, ettei koiralla ei ollut kiirus muualle, kun ääneen lukemista tuli harjoitella. Petterin ei ollut kiusallista lukea ääneen Ritalle.

SILLÄ, MITEN RITA koki erilaisia tunteita, oli Petterille poikkeuksellisen paljon merkitystä. Erään kerran Petterin saatua – tuohon aikaan itselleen tyypillisen itkupotkuraivarin – Rita, joka sattui olemaan työvuorossa, ututautui lattialla itsensä suuttumuksen uuvuttamana makaavan pojan päälle, ja siinä he nukkuivat – poika ja koira – kunnan elvyttävät päiväunet.

Rita oli Petterille lojaali erityisellä tavalla. Ehkä juuri siksi Ritaa hyvinvoinnilla alkoi olla Petterille merkitystä. Etenkin kovat vihaiset äänet sattuivat Ritaa korviin. Huomio oli äkkiseltään suutahtavalle pojalle vaikea paikka, mutta minkäs teit, koiran takia Petteristä oli mielekästä alkaa miettiä toisenlaisia keinoja suuttumuksen ilmaisulle.

Empatia, jota Petterin oli ollut vaikea huomioida ihmisten kohdalla, tuntui löytyvän kuin itsestään koiran ollessa läsnä. Toisen tunteiden huomioimista saatettiin myös harjoitella Ritaa avulla. Ellei Ritaa sopinut tönä eikä läiskä, saattaisiko olla niin, että moinen kohtelu tuntuisi kaikista muistakin kurjalta? Ritaa silittämällä Petteri pääsi sisälle hellän koskettamisen vaikutuksiin, ja hellästi silitetty Rita tarjosi nuolaisulla kiitoksensa. Hellästi koskettamisen kynnyksellä ylittyi.

RITAN KANSSA touhuaminen tarjosi Petterille myös motorista harjoittelua. Petteri sai vaatia Ritalta istumista ennen kuin heitti sille pallon. Ja lentävä pallo, se oli parasta, mitä Rita tiesi. Mikäli Rita saattoi maltaa mielensä, miksipä ei Petterikin. Ja heittipä Petteri pallon kuinka kauas tahansa, Rita kiikutti sen aina pojan jalkoihin takaisin.

Omatoimisesti Rita otti tavaksi mennä jo ulko-ovelle koulusta palaavaa Petteriä vastaan.

– Joskus Rita tuli minua vastaan koululle asti. Silloin sain taluttaa sen lastenkodille. Oli kiva, kun sai kertoa kouluasiat jo kävellessä. Joskus mentiin ulkoiluttamaan Ritaa metsään. Tein sitten läksytkin ahkerammin, Petteri kuvailee.

Jos Petterillä oli ollut koulussa hankala päivä, koira pysytteli koko töissäoloajan pojan kintereillä. Ritalla on sellainen luonne, vakaa ja lempeä. Sen on helppo mieltää, kuka lapsista on juuri sen erityinen. Rita ei hermostu lasten touhuista, mutta koira onkin työpäivän päätyttyä päivän sosiaalisesta valppaudesta väsynyt.

Ritaa omistaja sanoo tunnekoiratyön olevan Ritalle kuitenkin mieluista. Koira hyppää työpäivän pihalla autosta aina samalla riemulla ja kipittää häntä heiluen ulko-ovelle valmiina kohtaamaan päivän mukanaan tuomat tilanteet ja tunteet. 🐾

